

**Wsparcie finansowe dla kluczowych
praktyk rolnośrodowiskowych w ramach
Wspólnej Polityki Rolnej UE**

---

13 maja 2014 r.

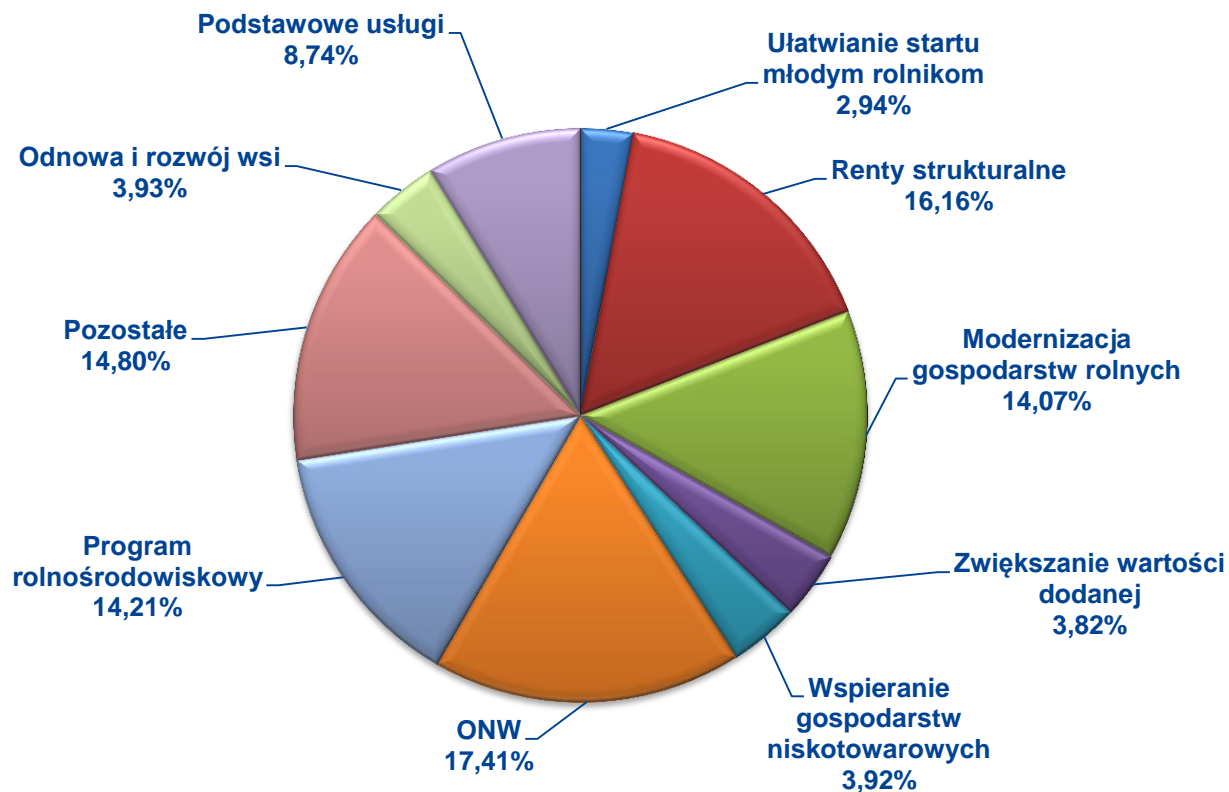
Stan realizacji PROW 2007-2013

- Liczba złożonych wniosków – 6 409 046
(w tym 5 246 151 na ONW)
- Liczba zawartych umów/ wydanych decyzji – 6 086 595
(w tym 5 116 278 na ONW)
- Zakontraktowano 67,2 mld zł, co stanowi 93,40% alokacji
- Zrealizowano płatności na łączną kwotę 54,28 mld zł, w tym 40,99 mld zł EFRROW, co stanowi 74,42% alokacji EFRROW

Stan realizacji PROW 2007-2013

Struktura zrealizowanych płatności – podział na działania

Program rolnośrodowiskowy 2 372 604 767 Euro

Stan realizacji PROW 2007-2013

Największe kwoty płatności w działaniach:

- „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” (**17,41%** wszystkich zrealizowanych płatności),
- „Renty strukturalne” (**16,16%** wszystkich zrealizowanych płatności),
- „Modernizacja gospodarstw rolnych” (**14,07%** wszystkich zrealizowanych płatności),
- „Program rolnośrodowiskowy” (**14,21%** wszystkich zrealizowanych płatności).

Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2013-2020

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE)
NR 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia
rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające
rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005**

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE)
NR 1305/2013**

z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005

Państwa członkowskie powinny utrzymać poziom wysiłków podjętych w okresie programowania 2007–2013 i powinny być zobowiązane do wydawania co najmniej 30 % całkowitego wkładu EFRROW na każdy program rozwoju obszarów wiejskich dotyczący kwestii związanych z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej, a także kwestiami środowiskowymi.

Płatności:

- rolno-środowiskowo-klimatyczne
- na rzecz rolnictwa ekologicznego
- dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami
- dla leśnictwa
- dla obszarów Natura 2000
- wsparcie inwestycji na rzecz środowiska i klimatu.

Art. 28: Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Zakres

- Wsparcie dostępne na obszarze całego terytorium państwa członkowskiego zgodnie z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi szczególnymi potrzebami i priorytetami
- Wsparcie dobrowolne i obejmuje co najmniej 1 zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne dotyczące gruntów rolnych
- Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne obejmują jedynie zobowiązania, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe normy
- Wsparcie może być udzielane także dla zachowania zasobów genetycznych w rolnictwie

Beneficjenci

- Rolnicy
- Grupy rolników
- Grupy rolników i inni właściciele gruntów
- Inni właściciele gruntów, w należycie uzasadnionych przypadkach
- Grupy innych właścicieli gruntów, w należycie uzasadnionych przypadkach

Program rolno-środowiskowo-klimatyczny

Stawki wsparcia

- 600 na hektar rocznie na uprawy jednoroczne
- 900 na hektar rocznie na specjalne uprawy wieloletnie
- 450 na hektar rocznie na inne użytkowanie gruntów
- 200 na hektar rocznie na rzecz rolników na dużą jednostkę przeliczeniową (DJP) na lokalne rasy zwierząt gospodarskich, których hodowla jest zagrożona

W wyjątkowych przypadkach kwoty te mogą być zwiększone, uwzględniając szczególne okoliczności

Akty delegowane

- roczne przedłużanie zobowiązań, ekstensyfikacja chowu zwierząt gospodarskich,
- ograniczenie użycia nawozów, środków ochrony roślin lub innych środków,
- hodowla lokalnych zagrożona ras zwierząt gospodarskich,
- lub zachowanie zasobów genetycznych roślin.

Program rolno-środowiskowo-klimatyczny

Informacje szczegółowe

- działanie obowiązkowe w ramach PROW;
- zobowiązania podejmuje się na okres od 5 do 7 lat; w uzasadnionych przypadkach okres może być dłuższy; roczne przedłużenie po zakończeniu okresu początkowego;
- wprowadzenie w ramach podstawy programu rolnośrodowiskowego elementu tzw. *greeningu*;
- płatności obejmują jedynie zobowiązania, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe normy obejmujące: odpowiednie obowiązkowe wymogi wzajemnej zgodności, "zielone" środki Filaru 1, minimalne wymagania dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych krajowych zobowiązań

Program rolno-środowiskowo-klimatyczny

- płatności rekompensują całość lub część dodatkowych kosztów i utraconych dochodów w wyniku podjętych zobowiązań. Koszty transakcyjne mogą być dodane (max 20% premii wypłaconej z tytułu zobowiązania lub 30% w przypadku podejmowanego zobowiązania przez grupę rolników)
- państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia osobom podejmującym zobowiązania w wiedzę i informację niezbędną do wykonania
- w ramach tego środka nie można udzielać wsparcia na zobowiązania objęte środkiem dotyczącym rolnictwa ekologicznego
- usługi doradcze dla rolników lub umożliwienie im korzystania ze szkoleń w ramach oferowanego wsparcia rolnośrodowiskowego; 10

Art. 29: Rolnictwo ekologiczne

Zakres

- Dobrowolne wsparcie na utrzymanie lub przejście na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określonego w Rozporządzeniu 834/2007
- Wsparcie może być udzielane tylko do zobowiązań wykraczających poza odpowiednie obowiązkowe normy

Beneficjenci

- Rolnicy
- Grupy rolników

Poziom wsparcia

- 600 Euro na hektar rocznie na uprawy jednoroczne
- 900 Euro na hektar rocznie na specjalne uprawy wieloletnie
- 450 Euro na hektar rocznie na inne użytkowanie gruntów

W wyjątkowych przypadkach kwoty te mogą być zwiększone, uwzględniając szczególne okoliczności

Art. 29: Rolnictwo ekologiczne

- Płatności obejmują jedynie zobowiązania, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe normy obejmujące: odpowiednie obowiązkowe wymogi wzajemnej zgodności, “zielone” środki Filaru 1, minimalne wymagania dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych krajowych zobowiązań
- zobowiązania podejmuje się na okres od 5 do 7 lat; w uzasadnionych przypadkach okres może być dłuższy; roczne przedłużenie po zakończeniu okresu początkowego

Art. 30: Płatności dla obszarów Natura 2000 i płatności związane z ramową dyrektywą wodną

Wsparcie w związku ze szczególnymi wymogami, które:

- a) zostały wprowadzone na mocy ramowej dyrektywy wodnej, są zgodne z programami działań przewidzianych w planach gospodarowania wodami w dorzeczu sporządzonymi z zamiarem osiągnięcia celów środowiskowych tej dyrektywy oraz wykraczają poza działania wymagane do wdrożenia pozostałego prawa unijnego dotyczącego ochrony wód;
- b) wykraczają poza podstawowe wymogi w zakresie zarządzania i normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska przewidziane w tytule VI rozdział I rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 oraz odpowiednie kryteria i minimalne działania ustalone zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) oraz (iii) rozporządzenia (UE) nr 1307/2013;
- c) wykraczają poza poziom ochrony przewidziany w prawie unijnym istniejącym w chwili przyjęcia ramowej dyrektywy wodnej, zgodnie z art. 4 ust. 9 tej dyrektywy;
- d) narzucają zasadnicze zmiany dotyczące rodzaju użytkowania gruntów lub zasadnicze ograniczenia odnoszące się do praktyki rolnej, które powodują znaczące straty dochodu.

Poziom wsparcia

- 500 Euro - maksymalna kwota na hektar rocznie w okresie początkowym nieprzekraczającym pięciu lat
- 200 Euro- maksymalna kwota na hektar rocznie
- 50 Euro - minimalna kwota na hektar rocznie z tytułu płatności związanych z ramową dyrektywą wodną

Art. 31: Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

Płatności dla rolników na obszarach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami udzielane są rocznie na hektar użytków rolnych w celu zrekompensowania rolnikom wszystkich lub części dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych z ograniczeniami dla produkcji rolnej na danym obszarze.

Przy obliczaniu kosztów dodatkowych i utraconych dochodów państwa członkowskie mogą, w należycie uzasadnionych przypadkach, zróżnicować poziom płatności, uwzględniając:

- dotkliwość określonego stałego ograniczenia wpływającego na działalność rolniczą,
- system rolniczy.

Poziom wsparcia

- 25 Euro - minimalna kwota na hektar rocznie średnio na obszarze beneficjenta otrzymującego wsparcie
- 250 Euro - maksymalna kwota na hektar rocznie
- 450 Euro - maksymalna kwota na hektar rocznie na obszarach

Cel główny PROW 2014-2020

Poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program jest ukierunkowany głównie na wzrost konkurencyjności rolnictwa z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

Budżet PROW 2014-2020

Priorytet	Budżet ogółem
1. TRANSFER WIEDZY I INNOWACYJNOŚĆ	151 003 547
2.KONKURENCYJNOŚĆ	4 346 042 575
3. ŁAŃCUCH ŻYWNOŚCIOWY	1 569 010 789
4. OCHRONA EKOSYSTEMÓW	4 229 017 689
5.EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NATURALNYMI	300 997 069
6. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I ROZWÓJ GOSPODARCZY	2 148 939 940
Pomoc Techniczna	208 283 391
Zobowiązania z tytułu rent strukturalnych podjęte w okresach programowania 2004-2006 i 2007-2013	560 000 000
RAZEM	13 513 295 000

PROW 2014-2020

Priorytet 4 Rolnictwo i środowisko

- Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne
- Rolnictwo ekologiczne
- Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi
- Scalanie gruntów

Priorytet 5 Efektywne gospodarowanie zasobami i gospodarka niskoemisyjna

- Zalesianie

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Poddziałania:

- **Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych**
- **Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie**

BUDŻET: 1 060 mln

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych

Pakiet	Wysokość wsparcia (rocznie)	Degresywność % stawki
1. Rolnictwo zrównoważone	400 zł/ha	0,1-50 ha 100%
2. Ochrona gleb i wód	543 zł/ha (międzyplony) 450 zł/ha (pasy ochronne)	0,1 - 10 ha – 100% 10 - 20 ha – 50%
3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	1964 zł/ha	
4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	589-1300 zł/ha w zależności od typu i gatunku ptaków	0,1 - 50 ha – 100% 50 -100 ha – 50% >100 ha – 25% w parkach narodowych – bez degresywności
5. Cenne siedliska poza obszarami Natura	600-1300 zł/ha rok w zależności od typu siedliska	0,1-10 ha – 100% 10-20 ha – 50%

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie

Pakiet	Wysokość wsparcia (rocznie)	Degresywność % stawki
6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	750 zł/ha (uprawa) 1000 zł/ha (wytwarzanie nasion/ materiału siewnego)	0,1-10 ha – 100% 10 -20 ha – 50% Płatność przysługuje do maksymalnej powierzchni 5 ha dla poszczególnych gatunków/odmian roślin uprawnych
7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	bydło - 1600 zł/szt. konie - 1550 zł/szt. (klacze zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim) i 1900 zł/szt. (pozostałe rasy) owce - 360 zł/szt. świnie - 1140 zł/szt. kozy - 580 zł/szt.)	Płatność przysługuje do maksymalnej liczby zwierząt w jednym stadzie tj.: (i) krów: 100 sztuk (ii) loch tej samej rasy: 70 loch stada podstawowego świń rasy puławskiej, 100 loch stada podstawowego świń rasy złotnickiej białej oraz złotnickiej pstrej

Rolnictwo ekologiczne

Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne

Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego

Pakiet	Wysokość wsparcia (rocznie) w okresie konwersji	Wysokość wsparcia (rocznie) w celu utrzymania	Degresywność % stawki
1, 7 Uprawy rolnicze	998 zł/ha	834 zł/ha	0,1 - 50 ha – 100% 50 - 100 ha – 50% 100 -150 ha – 25%
2, 8 Uprawy warzywne	1 557 zł/ha	1 310 zł/ha	
3, 9 Uprawy zielarskie	1 325 zł/ha	1 325 zł/ha	
4, 10 Uprawy sadownicze	1 882 zł/ha (podstawowe) 790 zł/ha (ekstensywne)	1 501 zł/ha (podstawowe) 660 zł/ha (ekstensywne)	
5, 11 Uprawy paszowe na GO	830 zł/ha	617 zł/ha	
6, 12 Trwałe użytki zielone	428 zł/ha	428 zł/ha	

Beneficjenci

- rolnicy, którzy dobrowolnie podejmują się przejść na praktyki i metody/przestrzegać praktyk i metod rolnictwa ekologicznego i spełniają definicję rolnika aktywnego zawodowo

Warunki

- beneficjent posiada gospodarstwo rolne o powierzchni UR nie mniejszej niż 1 ha
- beneficjent prowadzi produkcję rolną, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o rolnictwie ekologicznym i rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 i posiada wydany zgodnie z nimi certyfikat
- utrzymuje sad przez 2 lata po zakończeniu okresu zobowiązania w przypadku Pakietu 10
- posiada zwierzęta w przypadku Pakietu 5, 6, 11 i 12
- posiada minimalną obsadę zwierząt w przypadku Pakietu 6 i 12

BUDŻET : 700 mln euro

Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

Płatności dla obszarów górskich (ONW typ górski)

Płatności dla obszarów nizinnych (ONW typ nizinny)

Płatności dla obszarów specyficznych (ONW typ specyficzny)

Płatność ryczałtowa, jednoroczna, do hektara użytków rolnych położonych na obszarach ONW

Beneficjenci

- rolnicy aktywni zawodowo, którzy użytkują grunty rolne położone na obszarach z utrudnieniami naturalnymi lub innymi szczególnymi utrudnieniami

Typ ONW		Dopłata zł/ha/rok
Górskie		450
Nizinne	Strefa nizinna I	179
	Strefa nizinna II	264
Specyficzne		264

Powierzchnia UR ha	Poziom degresywności
do 50	100 %
50,01 - 100	50 %
100,01 - 150	25 %

BUDŻET : 2 330 mln euro

Inwestycje w środki trwałe

Scalanie gruntów

Beneficjenci

- starosta

Kryteria wyboru

- poprawa środowiska przyrodniczego
- poprawa walorów krajobrazowych

Zakres wsparcia

- opracowanie projektu scalenia
- zagospodarowanie poscaleniowe

Warunki - Operacje:

- zgodne z ustawą o *scalaniu i wymianie gruntów*,
- poparte wystąpieniem do starosty ponad 50% właścicieli gospodarstw rolnych z projektowanego obszaru scalenia lub na wniosek właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia
- dla których opracowano założenia do projektu scalenia gruntów
- zgodne z przepisami prawa mającymi zastosowanie do tego rodzaju inwestycji:
  - przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, w tym na obszarach Natura 2000
  - na obszarach NATURA 2000 oraz innych obszarach chronionych - zgodne z planami zadań ochronnych i planami ochrony przewidzianymi odrębnymi przepisami dla takich terenów, a w przypadku braku tych planów – zgodne z ustawą o ochronie przyrody

Pomocy nie przyznaje się na realizację scaleń infrastrukturalnych

WYSOKOŚĆ WSPARCIA:

Opracowanie projektu scaleniowego:

- 800 euro/ha (dolnośląskie, lubelskie, podkarpackie, małopolskie, śląskie, świętokrzyskie)
- do 650 euro/ha (pozostałe woj.)

Zagospodarowanie poscaleniowe:

- do 2 tys. euro/ha (dolnośląskie, lubelskie, podkarpackie, małopolskie, śląskie, świętokrzyskie)
- do 1,9 tys. euro/ha (pozostałe województwa)

BUDŻET: 139 mln euro

Planowana liczba beneficjentów: 85

Kwalifikowalność kosztów: do 100 %

Dokument
podpisany przez
Grzegorz
Pacowski: RCL
Data: 2014.03.14
16:41:26 CET

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 marca 2014 r.

Poz. 324

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 12 marca 2014 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007–2013**

Najważniejsze zmiany dla rolnictwa ekologicznego

W przypadku łączenia Rolnictwa ekologicznego oraz działania rolno-środowiskowo-klimatycznego **limit powierzchniowy 30 ha** z zastosowaniem progów degresywności.

2.2. Uprawy rolnicze w okresie konwersji oraz 2.1. Uprawy rolnicze po okresie konwersji:

- **100%** - od **0,1 ha do 20 ha**
- **50%** - od **20,01 do 30 ha**

2.4. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji oraz 2.3 Trwałe użytki zielone po okresie konwersji:

- **100%** - od **0,1 ha do 15 ha**

2.6. Uprawy warzywne w okresie konwersji oraz 2.5 Uprawy warzywne po okresie konwersji:

- **100%** - od **0,1 ha do 15 ha**
- **50%** - od **15,01 do 30 ha**

2.8. Uprawy zielarskie w okresie konwersji oraz 2.7. Uprawy zielarskie po okresie konwersji:

- **100%** - od **0,1 ha do 10 ha**

2.10 Uprawy sadownicze w okresie konwersji oraz 2.9 Uprawy sadownicze po okresie konwersji:

2.12 Pozostałe uprawy sadownicze w okresie konwersji oraz 2.11 Pozostałe uprawy sadownicze

po okresie konwersji:

- **100%** - od **0,1 ha do 10 ha**

Dziękuję za uwagę

